

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 59

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύνταξη-Επιμέλεια:

*Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α'
Ε. Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α'*

- Μάιος 2021 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Ενέργεια, Ιανουάριος και Φεβρουάριος 2021 - προκαταρκτικά στοιχεία	4
1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate	4
-Έκδοση οικοδομικών αδειών, Φεβρουάριος 2021	4
-Αξία συμβάσεων κατασκευαστικών έργων στο εξωτερικό, Ιανουάριος - Δεκέμβριος 2020	4
1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας	4
-Νέα συνεργασία Halk Banka AD Skopje και Triglav Osiguranje Zivot AD Skopje στις ασφάλιες ζωής	4
1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής	4
-Εγκαινιάστηκε το πρόγραμμα ανάπτυξης και εφαρμογής της τεχνητής νοημοσύνης	4
-Εκδήλωση CreatlNNES	5
1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	5
-Επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Γυναίκες στον αγροτικό τομέα» (Rural Woman Programme)	5
-Η Κυβέρνηση σχεδιάζει την πώληση 50.000 εκταρίων κρατικής γεωργικής γης	5
-Ζωική παραγωγή, 2020	6
-Το Carmépège του Οικοποικείου Kamnik κέρδισε χρυσό μετάλλιο στο IWC 2021	6
-Η εταιρεία επενδύσεων χαρτοφυλακίου M6 Group και το οινοποιείο Tikves επενδύουν σε νέους αμπελώνες 2,5 εκατ. ευρώ	6
-Παράταση προθεσμίας υποβολής αιτήσεων για επιδοτήσεις στη γεωργία	6
1.6 Βιομηχανικός Τομέας	6
-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, Μάρτιος 2021	6
-Δείκτες αριθμού εργαζομένων στη βιομηχανία, Μάρτιος 2021	7
-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Μάρτιος 2021	7
1.7 Τομέας Τουρισμού	7
-Η APPT εγκαινιάζει την εκστρατεία «Safe as Home»	7
-Από τις 21 Μαΐου 2021 η αεροπορική σύνδεση Μόσχας-Σκοπίων από τη Nordwind Airlines	8
-Τουρισμός, Φεβρουάριος 2021	8
1.8 Τομέας Εμπορίου	8
-Έρευνα: 33% των καταναλωτών της ΔΤΒΜ πληρώνουν προϊόντα, υπηρεσίες μέσω τηλεφώνου (smartphone)	8
-Δείκτες κύκλου εργασιών στον εμπορικό τομέα, Μάρτιος 2021	8
-Δείκτης τιμών τροφοδοσίας, Απρίλιος 2020	9
-Δείκτης Τιμών Καταναλωτή και Δείκτης Τιμών Λιανικής τον Απρίλιο 2021	9
-Εξωτερικό εμπόριο, Ιανουάριος - Μάρτιος 2021	9
1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	10
-Δωρεά ιατρικού εξοπλισμού από την ελληνικών συμφερόντων τράπεζα στη Βόρεια Μακεδονία, "Stopanska Banka AD – Skopje", στην Πανεπιστημιακή Κλινική Χειρουργικών Παθήσεων "St. Naum Ohridski" στα Σκόπια	10
-Κοινό έργο «κυκλικής οικονομίας» του Ινστιτούτου Κατασκευών	10
-Μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανση στα Σκόπια	10
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	10
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (11.5.2021)	10
-Εγγραφή εταιρειών στο Μητρώο Πραγματικών Ιδιοκτητών	11
-206,6 εκατ. δηνάρια χορηγήθηκαν σε 9 Δήμους από το PIMS	11
-Κοινή επένδυση Lear και Επενδυτικού Ομίλου Normak στη ζώνη του Τέτοβο	11
-Bytyqi: 20 εκατ. ευρώ για τη στήριξη των επενδύσεων τα τελευταία 3 χρόνια	11
-Τρία νέα εμπορικά κέντρα πρόκειται να ανοίξουν φέτος στα Σκόπια	12
-Επένδυση της αμερικανικής εταιρείας "TEXAN & Enpirco" σε εργοστάσιο ανακύκλωσης πλαστικού στη Βόρεια Μακεδονία	12
-Μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ FITR και UNI Banka για ευκολότερη χρηματοδότηση νεοφυών επιχειρήσεων	12
2. Οικονομικές ειδήσεις	12
-15 εκατ. ευρώ λιγότερα εισπράχθηκαν από τα διόδια από ό,τι είχε προγραμματιστεί το 2020	12
-Καλάθι καταναλωτών, Απρίλιος 2021	12
-Εαρινές μακροοικονομικές προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας	12
-Μακροοικονομικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Βόρεια Μακεδονία	13

-Αξιολόγηση BB+ με αρνητικές προοπτικές για τη Βόρεια Μακεδονία από τον " Fitch "	13
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	13
-Δάνειο ύψους 46,5 εκατ. ευρώ από την Παγκόσμια Τράπεζα για την υλοποίηση έργων ενεργειακής απόδοσης και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	13
4. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	14
-Προσφορά οχήματος πόσιμου νερού στους Δήμους της Πελαγονίας με τη συμμετοχή ΕΕ - Ελλάδας	14
-Απονομή πιστοποιητικών στους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα «Νέοι Διευθυντές και Ηγέτες Επιχειρήσεων»	14
5. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	14
-SAVE THE DATE: "Skopje Economic Forum", Aleksandar Palace 23.6.2021	14
COVID-19:Μέτρα αντιμετώπισης της εξάπλωσης του ιού & σχετική με τον κορωνοϊό ειδησιογραφία	15
-Bytyqi: Είμαστε έτοιμοι να υιοθετήσουμε την 7η δέσμη οικονομικών μέτρων εάν χρειαστεί	15
-Καθεστώς εισόδου στην Ελλάδα (έως 7 Ιουνίου 2021)	15

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skopje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησιογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Ενέργεια, Ιανουάριος και Φεβρουάριος 2021 - προκαταρκτικά στοιχεία

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Ιανουάριο του 2021, η συνολική κατανάλωση ανά είδος ενεργειακών προϊόντων ήταν: 872.848 MWh ηλεκτρικής ενέργειας, 47.500 εκατ. nm³ φυσικού αερίου, 343.627 τόνοι άνθρακα και 89.176 τόνοι πετρελαϊκών προϊόντων. Η ακαθάριστη εθνική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συμμετείχε με 65,7% στην ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ το 96,2 % της συνολικής εθνικής κατανάλωσης άνθρακα χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Τον Φεβρουάριο του 2021, η συνολική κατανάλωση ανά είδος ενεργειακών προϊόντων ήταν: 736.151 MWh ηλεκτρικής ενέργειας, 42.246 εκατ. nm³ φυσικού αερίου, 313.117 τόνοι άνθρακα και 75.828 τόνοι πετρελαϊκών προϊόντων. Η ακαθάριστη εθνική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συμμετείχε με 67,6% στην ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ το 96,1% της συνολικής εθνικής κατανάλωσης άνθρακα χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate

-Έκδοση οικοδομικών αδειών, Φεβρουάριος 2021

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Φεβρουάριο του 2021 εκδόθηκαν συνολικά 346 άδειες οικοδομής, ήτοι 39,5% περισσότερο σε σχέση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών ήταν 4.586.656 χιλιάδες δηνάρια, ήτοι 50,4% περισσότερο συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους. Από το σύνολο των εκδοθέντων οικοδομικών αδειών 205 (59,2%) εκδόθηκαν για νέα κτίρια, 31 (9,0%) για έργα πολιτικού μηχανικού και 110 (31,8%) για ανακατασκευές. Από το σύνολο των 346 δομών, 214 (61,9%) εκδόθηκαν σε ιδιώτες και 132 (38,1%) σε επιχειρήσεις. Κατά την περίοδο αναφοράς, σχεδιάζονται 907 κατοικίες για κατασκευή, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 78.721 τ.μ..

-Αξία συμβάσεων κατασκευαστικών έργων στο εξωτερικό, Ιανουάριος - Δεκέμβριος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2020, η συνολική αξία των συμβάσεων κατασκευαστικών έργων στο εξωτερικό ήταν 211.913.000 δηνάρια, ήτοι 31,1% λιγότερο σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Την υπό εξέταση περίοδο, οι εταιρείες του κατασκευαστικού τομέα της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας πραγματοποίησαν κατασκευαστικές εργασίες στο εξωτερικό συνολικής αξίας 162.755.000 δηναρίων, ήτοι 42,7% λιγότερες σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας

-Νέα συνεργασία Halk Banka AD Skopje και Triglav Osiguruvanje Zivot AD Skopje στις ασφάλιες ζωής

Η Halk Banka AD Skopje και η Triglav Osiguruvanje Zivot AD Skopje υπέγραψαν Συμφωνία Συνεργασίας στον τομέα της ασφάλισης ζωής. Στόχος της Συμφωνίας είναι η αύξηση της προσφοράς τραπεζικής ασφάλισης στην ασφαλιστική αγορά της Βόρειας Μακεδονίας με την αύξηση του ασφαλιστρού ζωής, αλλά και την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών σε όλους τους δανειολήπτες της Τράπεζας. Στον τομέα της ασφάλισης ζημιών, η Τράπεζα θα συνεχίσει να προσφέρει τα προϊόντα της Halk Osiguruvanje AD.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής

-Εγκαινιάστηκε το πρόγραμμα ανάπτυξης και εφαρμογής της τεχνητής νοημοσύνης

Το Semos Education και το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (FITR) εγκαινίασαν ένα πρόγραμμα εταιρικής σχέσης για την ανάπτυξη και μεγαλύτερη εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης στη χώρα. 1.000 μαθητές γυμνασίου ηλικίας κάτω των 17 ετών και νέοι ηλικίας έως 29 ετών είχαν την ευκαιρία, μέσω διαδικτυακών εκπαιδεύσεων (20-21.5.2021), να μάθουν πώς να εφαρμόζουν την τεχνητή νοημοσύνη στην καθημερινή ζωή και την εργασία.

-Εκδήλωση CreatiNNES

Το Ίδρυμα Επιχειρηματικής Ανάπτυξης της Βόρειας Μακεδονίας πραγματοποίησε διαδικτυακή εκδήλωση για το CreatiNNES - Δημιουργικότητα και Επιχειρηματικότητα, Σύνδεση και σημασία. Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν πάνω από 200 ελεύθεροι επαγγελματίες, φοιτητές, εκπρόσωποι νεοφυών επιχειρήσεων και εν γένει του επιχειρηματικού τομέα. Ειδικό από τη Βόρεια Μακεδονία, τη Βουλγαρία και τη Γερμανία μοιράστηκαν επιτυχημένα παραδείγματα στους τομείς της σχεδιαστικής σκέψης, του οπτικού branding, της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και των δημιουργικών δεξιοτήτων.

Ο κ. Dimitar Smiljanovski από το Ίδρυμα Ανάπτυξης Επιχειρήσεων και ο κ. Wolfgang Kniejski Ανώτερος Διευθυντής Δημιουργίας Επιχειρήσεων στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (EIT) τόνισαν τη σημασία των επιχειρηματικών και δημιουργικών δεξιοτήτων για την ανάπτυξη ενός επιτυχημένου επιχειρηματικού μοντέλου. Παρουσιάστηκε, επίσης, η διαδικτυακή πλατφόρμα κατάρτισης "CreatiNNES Academy", η οποία περιλαμβάνει δύο προγράμματα: "Επιχειρηματικότητα για ελεύθερους επαγγελματίες και νεοφυείς επιχειρήσεις από τη δημιουργική και πολιτιστική βιομηχανία" και "Δημιουργική σκέψη για την ανάπτυξη της καινοτομίας", μέσω των οποίων μπορούν να αποκτηθούν πολλές νέες δεξιότητες. Σημειώνεται ότι η πρόσβαση στην πλατφόρμα παρέχεται δωρεάν.

Το πρόγραμμα «CreatiNNES» χρηματοδοτείται από την ΕΕ, μέσω του προγράμματος Erasmus +. Η εκδήλωση διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Επιχειρηματικής Ανάπτυξης της Βόρειας Μακεδονίας στα Σκόπια μαζί με τη Σχολή Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών στο Μοναστήρι (Bitola), το Πανεπιστήμιο του Αγ. Κλήμεντος Αχρίδας, τη Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών στα Σκόπια, το Πανεπιστήμιο των Α. Κύριλλου και Μεθόδιου και την Επιστημονική Εταιρεία στο Μοναστήρι (Bitola).

1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Γυναίκες στον αγροτικό τομέα» (Rural Woman Programme)

Οικονομική ενίσχυση ύψους 180.000 δηναρίων για την αγορά εξοπλισμού θα διατεθούν στο πλαίσιο του προγράμματος «Γυναίκες στον αγροτικό τομέα» (συνολικά 250 συμφωνίες επιχορήγησης). Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Π/Θ Ζάεφ, "Η Κυβέρνηση, το Υπουργείο Γεωργίας, Δασών και Υδάτινων Πόρων και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής θα λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να επιτύχουν τις δεσμεύσεις που ορίζονται στη διακήρυξη για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης των γυναικών της υπαίθρου. Οι θεσμοί εργάζονται για να βελτιώσουν την οικονομική και κοινωνική θέση των γυναικών στις αγροτικές περιοχές, ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα και τον αντίκτυπο των εθνικών προγραμμάτων για τη χρηματοδοτική στήριξη της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης, τους νόμους και τις στρατηγικές στον τομέα της ισότητας των φύλων, της μη διάκρισης, της γεωργίας, της αγροτικής και κοινωνικής ανάπτυξης".

-Η Κυβέρνηση σχεδιάζει την πώληση 50.000 εκταρίων κρατικής γεωργικής γης

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας θα διαθέσει 50.000 εκτάρια κρατικής γεωργικής γης. Τα οικόπεδα θα πωλούνται σε δημόσια πρόσκληση και στη δημοπρασία η τιμή εκκίνησης θα κυμαίνεται από 20 έως 60 δηνάρια, ανάλογα με την κατηγορία γης. Ο Υπουργός Γεωργίας κ. Arjanit Hoxha δήλωσε ότι, όσοι έχουν ήδη μισθώσει γη θα έχουν προτεραιότητα στην απόκτηση κρατικής γεωργικής γης. Επιπλέον, όλες οι νομικές οντότητες και τα φυσικά πρόσωπα θα μπορούν να αγοράσουν κρατική γεωργική γη. Αυτό δεν ισχύει για αλλοδαπούς και εταιρείες με ξένο μετοχικό κεφάλαιο πάνω από 50%. Θα πρέπει να χρησιμοποιούν τη γη για τουλάχιστον 10 χρόνια και να τη χρησιμοποιούν σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο βάσει του οποίου μίσθωσαν τη γη. Για όσους δεν εφάρμοσαν τα προβλεπόμενα στο επιχειρηματικό σχέδιο προβλέπεται η επιστροφή της γεωργικής γης στην κρατική ιδιοκτησία. Η αρχική έκδοση του νόμου περί πώλησης κρατικών γεωργικών εκτάσεων επισυνάπτεται στο Ενιαίο Εθνικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Κανονισμών, ENER. Οι Αρχές αναμένουν τώρα από τους εμπλεκόμενους να υποβάλουν γνώμες και απόψεις σχετικά με το σχέδιο έκδοσης. Σύμφωνα με τις προσδοκίες των Αρχών, ο νόμος μπορεί να είναι έτοιμος το αργότερο μέχρι τον Ιούλιο του τρέχοντος έτους.

-Ζωική παραγωγή, 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η παραγωγή αγελαδινού γάλακτος το 2020 ήταν 405.217 χιλιάδες λίτρα, ήτοι παρουσίασε αύξηση 3,7% σε σύγκριση με το 2019. Μείωση 23,3% το 2020 σημειώθηκε στην παραγωγή πρόβειου γάλακτος, ενώ η παραγωγή κατσικίσιου γάλακτος μειώθηκε κατά 7,7% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Η συνολική παραγωγή κρέατος αυξήθηκε κατά 5,1%. Όσον αφορά στα άλλα ζωικά προϊόντα, το 2020, σε σύγκριση με το 2019, σημειώθηκε αύξηση στην παραγωγή αυγών, ενώ η παραγωγή μαλλιού μειώθηκε.

-Το Carménère του Οινοποιείου Kamnik κέρδισε χρυσό μετάλλιο στο IWC 2021

Το Carménère 2019 του Οινοποιείου Kamnik κέρδισε χρυσό μετάλλιο στον διεθνή διαγωνισμό κρασιού IWC 2021. Το Οινοποιείο Kamnik μόλις πριν από λίγους μήνες εγκαινίασε το Carménère 2019 ως το πρώτο κρασί στη χώρα που παρασκευάζεται εξ ολοκλήρου (100%) από την ομώνυμη ποικιλία σταφυλιών.

-Η εταιρεία επενδύσεων χαρτοφυλακίου M6 Group και το οινοποιείο Tikves επενδύουν σε νέους αμπελώνες 2,5 εκατ. ευρώ

Η εγχώρια εταιρεία M6 Agrad, του ομίλου επενδύσεων χαρτοφυλακίου M6 Group, και το Οινοποιείο Tikves συνεχίζουν τις επενδύσεις σε νέους αμπελώνες, έκτασης 120 στρεμμάτων στην περιοχή Babuna, κοντά στο Veles. Η τελευταία επένδυση εκτιμάται σε περίπου 2,5 εκατ. ευρώ, ενώ μέρος των κονδυλίων παρέχεται μέσω του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας για την αγροτική ανάπτυξη (IPARD).

Οι νέοι αμπελώνες αποτελούν μέρος του πολυετούς επενδυτικού προγράμματος για τη βελτίωση της ποιότητας των κρασιών του Οινοποιείου Tikves, το οποίο μέχρι στιγμής έχει επενδύσει πάνω από 5 εκατ. ευρώ για νέους αμπελώνες και σύγχρονα μηχανήματα. «Η επένδυση σε νέους αμπελώνες όχι μόνο θα συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας των κρασιών Tikves, αλλά θα δημιουργήσει επίσης συνθήκες παραγωγής για μεγαλύτερες ποσότητες για την κατάκτηση των παγκόσμιων αγορών. Με αυτό το νέο δυναμικό, η Tikves με παράδοση στην παραγωγή κορυφαίων κρασιών και παρουσία σε περισσότερες από 25 αγορές στον κόσμο, είναι ο μεγαλύτερος υποστηρικτής των κρασιών της Βόρειας Μακεδονίας στην παγκόσμια οινική σκηνή», δήλωσε ο Π/Θ κ. Zoran Zaev. Ο Πρόεδρος του Οινοποιείου Tikves και συνεργάτης του Ομίλου M6, κ. Svetozar Janovski, επεσήμανε ότι, ακόμη και σε συνθήκες πανδημίας, η εταιρεία συνεχίζει να επενδύει σε νέους αμπελώνες, σύγχρονη τεχνολογία και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, για την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των κρασιών του Tikves. Σύμφωνα με το επενδυτικό σχέδιο, κατά τη διάρκεια του 2022 προβλέπεται να επενδυθούν επιπλέον 3,3 εκατ. ευρώ, τα οποία θα καλύψουν έκταση νέων 180 εκταρίων γεωργικής γης.

-Παράταση προθεσμίας υποβολής αιτήσεων για επιδοτήσεις στη γεωργία

Κατά την τελευταία σύνοδο, η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε τροποποίηση διατάγματος με το οποίο παρατείνεται η προθεσμία υποβολής αίτησης για χρηματοδοτική στήριξη στη γεωργία για το 2021, από τις 31 έως τις 30 Ιουνίου, προκειμένου να μπορέσουν όλες οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις να υποβάλουν αίτηση για χρηματοδοτική στήριξη. Μέχρι στιγμής, έχουν υποβληθεί πάνω από 40.000 αιτήσεις για επιδοτήσεις, ανακοίνωσε η διευθύντρια της Υπηρεσίας Πληρωμών (Payment Agency), κα Nikica Bachovski.

1.6 Βιομηχανικός Τομέας

-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, Μάρτιος 2021

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Μάρτιο του 2021, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν κατά 1,9% σε μηνιαίο επίπεδο και κατά 5,1% σε ετήσιο επίπεδο. Τον Μάρτιο του 2021, σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο του 2021, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στους τομείς «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 2,1%, «Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός της ενέργειας» κατά 2,6%, «Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 2,3% και «Κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 0,7%. Τον Μάρτιο του 2021 σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2020, οι τιμές βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στους τομείς «Ενέργεια» κατά 14,6%, «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 3,3%, «Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός της ενέργειας» κατά 5,4%, «Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 1,8% και «Κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 0,3%.

-Δείκτες αριθμού εργαζομένων στη βιομηχανία, Μάρτιος 2021

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία τον Μάρτιο του 2021, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2020, ήταν 97,0. Ο αριθμός των απασχολούμενων στη βιομηχανία στον τομέα των «Ορυχείων και Λατομείων» τον Μάρτιο του 2021, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2020, μειώθηκε κατά 6,6%, στον τομέα «Μεταποίησης» μειώθηκε κατά 2,7%, ενώ στον τομέα «Παραγωγή ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» μειώθηκε κατά 3,0%. Ο αριθμός των απασχολούμενων στη βιομηχανία στους κύριους βιομηχανικούς τομείς τον Μάρτιο του 2021, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2020, ήταν χαμηλότερος στην «Ενέργεια» κατά 3,8%, στα «Ενδιάμεσα προϊόντα, πλην της ενέργειας» κατά 2,1%, στα «Κεφαλαιουχικά Αγαθά» κατά 2,4%, στα «Μη Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 4,0%, αλλά υψηλότερος στα «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 3,4%. Ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία την περίοδο Ιανουαρίου – Μαρτίου 2021, σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2020, ήταν 96,5.

-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Μάρτιος 2021

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής τον Μάρτιο του 2021, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2020, ήταν 107,6. Η βιομηχανική παραγωγή στον τομέα «Ορυχείων και Λατομείων» τον Μάρτιο του 2021, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2020, μειώθηκε κατά 2,3%, στον τομέα «Μεταποίησης» αυξήθηκε κατά 6,2%, ενώ στον τομέα «Ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» αυξήθηκε κατά 31,0%. Η αύξηση στον τομέα «Μεταποίησης» οφείλεται κυρίως στην αυξημένη παραγωγή στους τομείς: προϊόντων διατροφής, υφασμάτων, χημικών, άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων, βασικών μετάλλων, ηλεκτρικού εξοπλισμού, μηχανημάτων και εξοπλισμού π.δ.κ.α. και μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων. Η βιομηχανική παραγωγή από τους Κύριους Βιομηχανικούς Ομίλους τον Μάρτιο του 2021, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2020, ήταν υψηλότερη στα «Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια» κατά 20,3% και στα «Μη Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 7,6%, αλλά χαμηλότερα στην «Ενέργεια» κατά 1,9%, στα «Κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 0,5% και στα «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 2,8%. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2021, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο - Μάρτιο 2020, ήταν 93,9.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-Η APPT εγκαινιάζει την εκστρατεία «Safe as Home»

Ο Οργανισμός Προώθησης και Υποστήριξης του Τουρισμού (APPT), σε συνεργασία με τον τουριστικό τομέα, σχεδιάζει εκστρατεία προσέλκυσης ξένων τουριστών στην Αχρίδα-Στρούγκα στα μέσα ενημέρωσης, μέσω διαφημιστικών βίντεο. Στο πλαίσιο της εκστρατείας «Safe as Home» έχουν δημιουργηθεί πέντε διαφημιστικά βίντεο, με τη συνεργασία επίσης της Ελβετικής Πρεσβείας στα Σκόπια. Στόχος είναι η προσέλκυση ξένων επισκεπτών, προβάλλοντας ότι η Βόρεια Μακεδονία είναι ασφαλής προορισμός διακοπών, με ευκαιρίες για διακοπές στα βουνά και στις αγροτικές περιοχές, αθλητικές δραστηριότητες και γαστρονομική απόλαυση. Η έμφαση αυτό το έτος θα δοθεί στους επισκέπτες της περιοχής, αλλά και σε τουρίστες από Ολλανδία, Τσεχία, Πολωνία και Τουρκία. Ωστόσο, η επιτυχία της τουριστικής περιόδου, σύμφωνα με τους εργαζόμενους στον τουρισμό, θα εξαρτηθεί από την αντιμετώπιση της πανδημίας στη χώρα, την περιοχή, αλλά και στην ΕΕ. Ο Διευθυντής του APPT κ. Ljupco Janevski αναφέρει ότι τουρίστες από την περιοχή έχουν δείξει ενδιαφέρον να περάσουν το καλοκαίρι τους στη Βόρεια Μακεδονία, και οι πρώτοι επισκέπτες αναμένονται σύντομα. Οι αεροπορικές γραμμές Βαρσοβία-Σκόπια και Βαρσοβία-Αχρίδα προβλέπεται να ξεκινήσουν την 1η Ιουνίου, ενώ οι πρώτοι επισκέπτες από την Ολλανδία αναμένονται το δεύτερο μισό του Ιουνίου. Στα τέλη Μαΐου, θα ξεκινήσουν οι γραμμές Μόσχα-Σκόπια και Βουκουρέστι-Σκόπια. Ορισμένες εκπτώσεις και δωρεάν υπηρεσίες (όπως υπηρεσίες στάθμευσης, εισιτήρια εισόδου σε μουσειακούς χώρους) παρέχονται στους Σέρβους τουρίστες ως ευχαριστίες για τον εμβολιασμό των πολιτών της Βόρειας Μακεδονίας στη Σερβία. Ήδη, έχουν εκκινήσει διαπραγματεύσεις μεταξύ των αρμοδίων Αρχών για την ίδρυση της αεροπορικής εταιρείας Βελιγραδίου-Αχρίδας, δήλωσε ο κ. Janevski.

-Από τις 21 Μαΐου 2021 η αεροπορική σύνδεση Μόσχας-Σκοπίων από τη Nordwind Airlines

Η Ρωσική αεροπορική εταιρεία Nordwind Airlines θα δημιουργήσει απευθείας γραμμή Μόσχας-Σκοπίων η οποία θα ξεκινήσει τη λειτουργία της στις 21 Μαΐου 2021, σύμφωνα με τον εδώ Τύπο. Η Nordwind είναι ένας από τις μεγαλύτερες αεροπορικές εταιρείες στη Ρωσία με ένα από τα πιο ανεπτυγμένα δίκτυα σε όλη τη χώρα.

-Τουρισμός, Φεβρουάριος 2021

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο αριθμός των τουριστών τον Φεβρουάριο 2021 ήταν 27.569 και ο αριθμός των διανυκτερεύσεων ήταν 60.013. Ο αριθμός των τουριστών τον Φεβρουάριο 2021, σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο του 2020, μειώθηκε κατά 41,7%, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων μειώθηκε κατά 36,8%. Ο αριθμός των εγχώριων τουριστών τον Φεβρουάριο του 2021, σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο του 2020, μειώθηκε κατά 10,4% και ο αριθμός των ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 60,2%. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων εγχώριων τουριστών τον Φεβρουάριο του 2021, σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο του 2020, μειώθηκε κατά 14,8% και ο αριθμός των διανυκτερεύσεων ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 52,1%. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2021, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι, ο αριθμός των τουριστών μειώθηκε κατά 45,7% : ο αριθμός των εγχώριων τουριστών μειώθηκε κατά 11,3%, ενώ ο αριθμός των ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 65,4%. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2021, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων μειώθηκε κατά 38,9%: ο αριθμός των διανυκτερεύσεων των εγχώριων τουριστών μειώθηκε κατά 15,1%, ενώ των ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 56,4%.

1.8 Τομέας Εμπορίου

-Έρευνα: 33% των καταναλωτών της ΔτΒΜ πληρώνουν προϊόντα, υπηρεσίες μέσω τηλεφώνου (smartphone)

Έρευνα που διενήργησε η Visa δείχνει ότι πάνω από το 33% των καταναλωτών στην Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας χρησιμοποιούν τα έξυπνα τηλέφωνα για τη διενέργεια πληρωμών και συναλλαγών, ενώ το 61% από αυτούς ενδιαφέρεται να προχωρήσει στη χρήση αυτής της μεθόδου πληρωμής στο μέλλον. Το 84% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι οι προηγούμενες εμπειρίες τους με διαφορετικούς τρόπους πληρωμής είναι ζωτικής σημασίας για την επιλογή τρόπου πληρωμής σε μια δεδομένη στιγμή. Το 56% των πολιτών που πληρώνουν για προϊόντα και υπηρεσίες με smartphone δήλωσαν ότι το βρήκαν πιο πρακτικό από άλλες μεθόδους, το 41% προτιμά αυτή τη μέθοδο επειδή είναι η ταχύτερη, ενώ το 47% είπε ότι χάρη σε αυτήν τη μέθοδο πληρωμής δεν θα βιώσουν ποτέ το πρόβλημα απώλειας του πορτοφολιού τους. Οι υπηρεσίες πληρωμών μέσω smartphone χρησιμοποιούνται κυρίως για την πληρωμή λογαριασμών, δημόσιων εισιτηρίων στάθμευσης και τέλος πληρωμών στο λιανικό εμπόριο, όπως σε καταστήματα, καφετέριες, εισιτήρια σε θέατρα και κινηματογράφους κ.λπ. Από τη Visa δηλώνουν ότι η χρήση ηλεκτρονικών μεθόδων πληρωμής αυξήθηκε σημαντικά από την έναρξη της πανδημίας COVID-19. Στην περιοχή, η μέθοδος ηλεκτρονικής πληρωμής είναι η πιο κοινή μεταξύ του 25% των καταναλωτών στη Σερβία, το Μαυροβούνιο και τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, ενώ το ενδιαφέρον είναι χαμηλότερο στην Αλβανία, όπου μόλις το 10% των καταναλωτών χρησιμοποιούν αυτούς τους τρόπους πληρωμής.

-Δείκτες κύκλου εργασιών στον εμπορικό τομέα, Μάρτιος 2021

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Μάρτιο του 2021, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2020, ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε στις ακόλουθες ομάδες: Λιανική πώληση μη διατροφικών προϊόντων - εκτός καυσίμων (κατά 22,2% σε ονομαστικούς όρους και 21,7% σε πραγματικούς όρους), Λιανικό εμπόριο, εκτός από καύσιμα αυτοκινήτων (κατά 5,6% σε ονομαστικούς όρους και 4,2% σε πραγματικούς όρους) και Λιανικό εμπόριο καυσίμων αυτοκινήτων (κατά 9,4% σε ονομαστικούς όρους και 1,9% σε πραγματικούς όρους). Ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο μειώθηκε στην ομάδα / κατηγορία Λιανική πώληση τροφίμων, ποτών και καπνού (κατά 7,4%, σε ονομαστικούς όρους και 9,5% σε πραγματικούς όρους).

-Δείκτης τιμών τροφοδοσίας, Απρίλιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών τροφοδοσίας τον Απρίλιο του 2021, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2021, παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο. Ο δείκτης τιμών τροφοδοσίας τον Απρίλιο του 2021, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους, αυξήθηκε κατά 0,1%. Ο αθροιστικός δείκτης τιμών τροφοδοσίας για την περίοδο Ιανουαρίου - Απριλίου 2021, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους, αυξήθηκε κατά 0,3%, ενώ σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2020 παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο.

-Δείκτης Τιμών Καταναλωτή και Δείκτης Τιμών Λιανικής τον Απρίλιο 2021

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή τον Απρίλιο του 2021, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ήταν 100,7, ενώ ο Δείκτης Τιμών Λιανικής ήταν 100,6.

Αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή τον Απρίλιο του 2021, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφηκε στα έλαια και λίπη κατά 10,8%, στα νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη λαχανικά, εκτός από τις πατάτες και άλλους κονδύλους κατά 7,2%, στα νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη φρούτα κατά 5,3%, στη ζάχαρη, τη μαρμελάδα, το μέλι, τη σοκολάτα και τα προϊόντα ζαχαροπλαστικής κατά 0,9%, τα ψάρια και τα θαλασσινά κατά 0,8%, το κρασί κατά 0,6%, το ψωμί και τα δημητριακά κατά 0,2%. Τον Απρίλιο, σημειώθηκε επίσης αύξηση των δεικτών υγρών καυσίμων για νοικοκυριά κατά 15,6%, υποδημάτων κατά 1,9%, εξοπλισμού επεξεργασίας πληροφοριών κατά 1,1%, κήπων, φυτών και λουλουδιών κατά 1,0%, καυσίμων και λιπαντικών για εξοπλισμό προσωπικών μεταφορών, κατοικίδιων ζώων και συναφών προϊόντων, χαρτικών και υλικών σχεδίασης κατά 0,9%, συσκευών προσωπικής περιποίησης και φροντίδας κατά 0,8%, μικρών ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, κοσμημάτων και ρολογιών κατά 0,7%, ποδηλάτων κατά 0,6%, φαρμακευτικών προϊόντων κατά 0,5%, υλικών συντήρησης και επισκευής της κατοικίας κατά 0,4%, ενδυμάτων κατά 0,3%, υπηρεσιών συντήρησης και επισκευής κατοικιών, χαλιών και άλλων επενδύσεων δαπέδου, αυτοκινήτων, οδικής μεταφοράς επιβατών, μέσων καταγραφής, κομμωτηρίων και κέντρων προσωπικής φροντίδας κατά 0,2%. Μείωση του δείκτη τιμών καταναλωτή τον Απρίλιο του 2021, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφηκε στα μεταλλικά νερά, τα αναψυκτικά, τους χυμούς φρούτων και λαχανικών κατά 0,6%, το πλήρες γάλα κατά 0,5%, τα τρόφιμα κατά 0,3%. Τον Απρίλιο 2021 σημειώθηκε επίσης μείωση των δεικτών φυσικού αερίου για νοικοκυριά κατά 2,0%, ανταλλακτικών και αξεσουάρ για προσωπικό εξοπλισμό μεταφοράς κατά 1,5%, στερεών καυσίμων κατά 1,2%, βιβλίων κατά 1,0%, άλλων ειδών ένδυσης και αξεσουάρ ένδυσης κατά 0,3%, μεγάλων οικιακών συσκευών, άλλων συσκευών, ειδών και προϊόντων προσωπικής φροντίδας κατά 0,2%. Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή τον Απρίλιο του 2021, σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2020, αυξήθηκε κατά 2,7%, ενώ ο Δείκτης Τιμών Λιανικής αυξήθηκε κατά 3,7%.

-Εξωτερικό εμπόριο, Ιανουάριος - Μάρτιος 2021

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2021 ανήλθε σε 102.437.017 χιλιάδες δηνάρια, αύξηση 18,1% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι. Η αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων την ίδια περίοδο ήταν 134.984.743 χιλιάδες δηνάρια, ή 14,2% περισσότερο από την ίδια περίοδο πέρυσι. Το εμπορικό έλλειμμα την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2021 ήταν 32.547.727 χιλιάδες δηνάρια. Η κάλυψη εισαγωγών ανά εξαγωγή την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2021 ήταν 75,9%.

Σύμφωνα πάντα με πληροφορίες της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, αναλύοντας το εξωτερικό εμπόριο ανά προϊόν φαίνεται ότι, ως προς τις εξαγωγές της Βόρειας Μακεδονίας, τα σημαντικότερα προϊόντα αφορούν: ενισχυμένους καταλύτες με πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις πολύτιμων μετάλλων ως δραστική ουσία, σύνολα καλωδίων ανάφλεξης και άλλα σύνολα καλωδίων των τύπων που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία, μέρη καθισμάτων της υποομάδας 821,1 και σιδηρονικέλιο. Ως προς τις εισαγωγές στη Βόρεια Μακεδονία, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι πλατίνια και κράματα λευκόχρυσου, σε ακατέργαστη μορφή ή σε μορφή σκόνης, κεραμικά προϊόντα για εργαστηριακές, χημικές ή άλλες τεχνικές χρήσεις, πετρελαϊκά έλαια και έλαια από ασφαλτικά ορυκτά (άλλα από τα ακατέργαστα), πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από μη κραματοποιημένο χάλυβα, μη επικαλυμμένα, επιμεταλλωμένα ή επενδυμένα, και άλλα μέταλλα της ομάδας πλατίνια και κράματα αυτών, ακατέργαστα ή σε σκόνη.

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2021, σύμφωνα με τον συνολικό όγκο εξωτερικού εμπορίου, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας ήταν η Γερμανία, η Μεγάλη Βρετανία, η Σερβία, η Ελλάδα και η Κίνα.

Εκφραζόμενη σε ευρώ, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2021 ανήλθε σε 1.661.216 χιλιάδες ευρώ, αύξηση 18,0% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι, ενώ η αξία των εισαγόμενων αγαθών την ίδια περίοδο ήταν 2.188.960 χιλιάδες ευρώ, ή 14,1% περισσότερο από την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Το εμπορικό έλλειμμα την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2021 ήταν 527.743 χιλιάδες ευρώ.

1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-Δωρεά ιατρικού εξοπλισμού από την ελληνικών συμφερόντων τράπεζα στη Βόρεια Μακεδονία, "Storanska Banka AD – Skorje", στην Πανεπιστημιακή Κλινική Χειρουργικών Παθήσεων "St. Naum Ohridski" στα Σκόπια

Η "Storanska Banka AD – Skorje", μετά τη δωρεά μηχανήματος υπερήχων (το 2019) στην Πανεπιστημιακή Κλινική Χειρουργικών Παθήσεων "St. Naum Ohridski" στα Σκόπια, προέβη στη δωρεά πρόσθετου χειρουργικού και λαπαροσκοπικού εξοπλισμού στην Κλινική.

-Κοινό έργο «κυκλικής οικονομίας» του Ινστιτούτου Κατασκευών της Βόρειας Μακεδονίας και της MAKSTIL

Το έργο «Νέο επιχειρηματικό μοντέλο κυκλικής οικονομίας για βιώσιμη αστική ανάπτυξη και κατασκευές - CINDERELA» είναι ένα σύνθετο ερευνητικό και καινοτόμο έργο, χρηματοδοτούμενο από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με βάση τις ευκαιρίες για τη μείωση των αστικών αποβλήτων, το οποίο στοχεύει στην ανάπτυξη και επίδειξη νέου επιχειρηματικού μοντέλου κυκλικής οικονομίας. Στόχοι είναι η χρήση υλών από απόβλητα σε διάφορους τομείς, που επεξεργασμένες θα αποτελέσουν τελικό δομικό προϊόν. Το έργο βοηθά τις εταιρείες να καθιερώσουν επιτυχημένες επιχειρηματικές περιπτώσεις κυκλικής οικονομίας μετατρέποντας τα απόβλητα σε πόρους (παραπέμποντας στην έννοια των «μηδενικών αποβλήτων»). Το Ινστιτούτο Κατασκευών της Βόρειας Μακεδονίας, το οποίο ανήκει στην κοινοπραξία δεκατριών ερευνητικών ιδρυμάτων και οργανισμών από επτά ευρωπαϊκές χώρες που περιλαμβάνονται στη CINDERELA, για την υλοποίηση ορισμένων από τις δραστηριότητες που απαιτούνται για το έργο αυτό, υπέγραψε συμφωνία επιχειρηματικής και τεχνικής συνεργασίας με την εταιρεία Makstil, η οποία δραστηριοποιείται στον χώρο της βιομηχανίας μετάλλων. Η κύρια κοινή δραστηριότητα ήταν η εγκατάσταση πιλοτικής μονάδας μηχανικής επεξεργασίας δευτερογενούς βιομηχανικής πρώτης ύλης - σκωρία (ασπρόμαυρη), η οποία αποκτήθηκε κατά τη διαδικασία τήξης παλιοσίδηρων (σκραπ) στο εργοστάσιο της Makstil.

-Μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανση στα Σκόπια

Σημαντική μείωση του επιπέδου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα Σκόπια παρατηρείται το πρώτο τρίμηνο του 2021, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο των προηγούμενων ετών. Αυτό καθορίστηκε κατά την ανάλυση του επιπέδου των σωματιδίων PM10 στον αέρα από τους κρατικούς σταθμούς μέτρησης, σύμφωνα με την δημοσιογραφική πύλη Libertas. Όπως αναφέρεται σε σχετικό άρθρο στην εν λόγω πύλη, η υψηλότερη ατμοσφαιρική ρύπανση μέχρι στιγμής μετρήθηκε το 2017 όταν υπήρχαν έως και PM10: 365,5 µg/m³. Από τότε, το επίπεδο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης μειώνεται σταθερά και το επίπεδο των PM10 µg/m³ έχει μειωθεί σχεδόν τρεις φορές σε τέσσερα χρόνια. Σύμφωνα με τον IQair, τα Σκόπια, που μέχρι πριν από λίγα χρόνια ήταν στην κορυφή των καταλόγων των πιο μολυσμένων πόλεων, φέτος βρίσκεται στην 380η θέση, σύμφωνα με την Libertas.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (11.5.2021)

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, αρ. τεύχους Νο.21/2021, που δημοσιεύθηκε στις 11 Μαΐου τ.ε., είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA: https://agora.mfa.gr/inf/files/TENDERS_May_2021%20mk.pdf.

-Εγγραφή εταιρειών στο Μητρώο Πραγματικών Ιδιοκτητών

Σύμφωνα με δηλώσεις του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης αρμόδιου για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του εγκλήματος, τη βιώσιμη ανάπτυξη και το ανθρώπινο δυναμικό, κ. Ljupcho Nikolovski και της Διευθύντριας του Κεντρικού Μητρώου, κας Marija Boshkovski-Jankovska, συνολικά 69.284 οντότητες (σχεδόν το 90% των εταιρειών) εισήγαγαν τους πραγματικούς ιδιοκτήτες τους στο Μητρώο Πραγματικών Ιδιοκτητών εντός προθεσμίας. Ο κ. Nikolovski τόνισε ότι με τη δημιουργία αυτού του Μητρώου, έχει εκπληρωθεί η υποχρέωση που ορίζεται στη σχετική Ευρωπαϊκή νομοθεσία για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

-206,6 εκατ. δηνάρια χορηγήθηκαν σε 9 Δήμους από το PIMS

Το Υπουργείο Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας θα χορηγήσει συνολικά 206,6 εκατ. δηνάρια σε 9 Δήμους για διαφορετικά κεφαλαιουχικά έργα, στο πλαίσιο του Έργου Βελτίωσης των Δημοτικών Υπηρεσιών (PIMS), το οποίο υποστηρίζεται από την Παγκόσμια Τράπεζα (WB). Με την ευκαιρία αυτή, ο Υπουργός Οικονομικών κ. Fatmir Besimi πραγματοποίησε συνάντηση με τους Δημάρχους των Δήμων στους οποίους χορηγήθηκαν τα κονδύλια: Veles, Sveti Nikole, Cair, Strumica, Gazi Baba, Negotino, Cesinovo-Oblesevo, Brvenica και Pehcevo. Στο πλαίσιο του PIMS, ο Δήμος Veles θα λάβει 46 εκατ. δηνάρια για την ανοικοδόμηση της πράσινης αγοράς της πόλης, ο Δήμος Sveti Nikole 43 εκατ. δηνάρια για την ανοικοδόμηση των δρόμων στον οικισμό Rudine, Δήμος Cair 39,7 εκατ. δηνάρια για την ανακατασκευή του δικτύου ύδρευσης, ο δήμος Strumica 24 εκατ. δηνάρια για την ανακατασκευή δρόμων και του συστήματος συλλογής λυμάτων, ο Δήμος Negotino 19,9 εκατ. δηνάρια για την ανοικοδόμηση των δρόμων, ο Δήμος Gazi Baba 18,3 εκατ. δηνάρια για την κατασκευή του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στο Smilkovic, ο Δήμος Cesinovo-Oblesevo 8,4 εκατ. δηνάρια για την ανακατασκευή των δρόμων, ο Δήμος Brvenica 5,7 εκατ. δηνάρια για την προμήθεια μηχανημάτων για τις ανάγκες της τοπικής κοινοτικής επιχείρησης υγιεινής, και ο Δήμος Pehcevo 1,6 εκατ. δηνάρια για την ανακατασκευή ενός δρόμου στο Cmik.

-Κοινή επένδυση Lear και Επενδυτικού Ομίλου Normak στη ζώνη του Τέτοβο

Η αμερικανική εταιρεία "Lear Corporation" και ο "Όμιλος Επενδύσεων Normak" πρόκειται να πραγματοποιήσουν νέα κοινή επένδυση αξίας 15 εκατ. ευρώ στη Ζώνη Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης του Τέτοβο, η οποία πρόκειται να δημιουργήσει έως και 1.500 νέες θέσεις εργασίας. Η "Lear Corporation" διαθέτει ήδη ένα εργοστάσιο στη ζώνη του Τέτοβο που κατασκευάζει καθίσματα αυτοκινήτων και ηλεκτρικά συστήματα διανομής. Η νέα εγκατάσταση σχεδιάζεται σε οικόπεδο 8.000 τ.μ., με την κατασκευή να προβλέπεται μέχρι τον Νοέμβριο του 2021. Η ζώνη τεχνολογικής και βιομηχανικής ανάπτυξης του Τέτοβο λειτουργεί ως σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα μεταξύ της Κυβέρνησης και του Επενδυτικού Ομίλου Normak της Νορβηγίας. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του "Normak Investment Group" Aki Etemi δήλωσε ότι πάνω από 40 εκατ. ευρώ έχουν επενδυθεί στη ζώνη τεχνολογικής και βιομηχανικής ανάπτυξης Τέτονο από την ίδρυσή της, ακόμα και εν μέσω της πανδημίας, προσθέτοντας ότι η υποδομή με τον αυτοκινητόδρομο Σκοπίων-Τέτοβο είναι πολύ σημαντική για τη ζώνη. Επόμενος στόχος του ομίλου είναι η δημιουργία μιας διεθνώς αναγνωρισμένης τεχνολογικής-βιομηχανικής ζώνης, προσφέροντας πράσινη ενέργεια σε όλους τους επενδυτές και προστατεύοντας το περιβάλλον.

-Bytyqi: 20 εκατ. ευρώ για τη στήριξη των επενδύσεων τα τελευταία 3 χρόνια

Μέσω του νόμου για τη χρηματοδοτική στήριξη των επενδύσεων, μέχρι στιγμής, έχουν συναφθεί συμβάσεις με 245 εταιρείες και έχουν παρασχεθεί 20 εκατ. ευρώ τα τελευταία 3 χρόνια, δήλωσε ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας για τις οικονομικές υποθέσεις κ. Fatmir Bytyqi κατά τη διάρκεια του οικονομικού φόρουμ "Οι επιδοτήσεις δημιουργούν καλύτερες επιχειρήσεις; Ή μήπως οι καλύτερες επιχειρήσεις λαμβάνουν περισσότερες επιδοτήσεις;" που διοργανώθηκε από το Γραφείο της Finance Think στα Σκόπια και υποστηρίχθηκε από την Πρεσβεία της Νορβηγίας. "Αυτό που θέλουμε να επιτύχουμε είναι να καταστήσουμε τις εγχώριες επιχειρήσεις πιο ανταγωνιστικές στις ξένες αγορές και να αυξήσουμε τις εξαγωγές, καθώς επίσης να καταστήσουμε αυτές και τη χώρα πιο ελκυστικές για μεγάλες ξένες εταιρείες, ώστε να τις προσλάβουν ως προμηθευτές. Αυτή τη στιγμή, προετοιμάζουμε αλλαγές στο νόμο για τη χρηματοδοτική στήριξη των επενδύσεων, προκειμένου να αμβλύνουμε το πλήγμα που προκάλεσε η κρίση του COVID-19, ενώ εργαζόμαστε επίσης για τη δημιουργία Μητρώου Κρατικών Παρεμβάσεων, το οποίο θα καλύπτεται από την Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική 2021-2024", δήλωσε ο Bytyqi.

-Τρία νέα εμπορικά κέντρα πρόκειται να ανοίξουν φέτος στα Σκόπια

Μέχρι το τέλος του 2021, τρία νέα εμπορικά κέντρα αναμένεται να ανοίξουν στα Σκόπια, αυξάνοντας τον αριθμό σε 130.000 τετραγωνικά μέτρα πρόσθετου σύγχρονου εμπορικού χώρου στην πρωτεύουσα.

-Επένδυση της αμερικανικής εταιρείας "TEXAN & Ενρίκο" σε εργοστάσιο ανακύκλωσης πλαστικού στη Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, η αμερικανική εταιρεία "TEXAN & Ενρίκο", που ήδη λειτουργεί 10 χρόνια στην Ελλάδα, πρόκειται να επενδύσει σε εργοστάσιο ανακύκλωσης πλαστικού στη Βόρεια Μακεδονία.

-Μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ FITR και UNI Banka για ευκολότερη χρηματοδότηση νεοφυών επιχειρήσεων

Το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης και η UNI Banka υπέγραψαν μνημόνιο κατανόησης, το οποίο ανοίγει νέες ευκαιρίες χρηματοδότησης και διευκόλυνσης της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

2. Οικονομικές ειδήσεις

-15 εκατ. ευρώ λιγότερα εισπράχθηκαν από τα διόδια από ό,τι είχε προγραμματιστεί το 2020

Το κλείσιμο των συνόρων και οι μεγάλοι περιορισμοί στην κίνηση, λόγω της πανδημίας, μείωσαν σημαντικά τα έσοδα διοδίων της Δημόσιας Επιχείρησης για τους Κρατικούς Δρόμους - PESR. Από τα προβλεπόμενα, περίπου 49 εκατ. ευρώ για το 2020, συγκεντρώθηκαν λίγο λιγότερο από 34 εκατ. ευρώ. Έτσι, τα έσοδα του PESR μειώθηκαν κατά περίπου 15 εκατ. ευρώ. Το 29,53% των προγραμματισμένων εσόδων από διόδια το 2020 συλλέχθηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο, λίγο πάνω από το 20% το τρίτο τρίμηνο, ενώ λίγο λιγότερο από το 19% το τελευταίο τρίμηνο. Η PESR εκτιμά ότι η ροή των οχημάτων στους αυτοκινητοδρόμους λόγω της πανδημίας ήταν χαμηλότερη έως και 40%, γεγονός που οδήγησε σε δραστική μείωση των εσόδων, κυρίως από τα διόδια. Σύμφωνα με τριμηνιαίες εκθέσεις της PESR, άλλα έσοδα είναι λίγο πολύ εντός φυσιολογικών παραμέτρων.

-Καλάθι καταναλωτών, Απρίλιος 2021

Το καλάθι των καταναλωτών, που υπολογίζει τα ελάχιστα μηνιαία έξοδα μιας τετραμελούς οικογένειας, τον Απρίλιο 2021 αυξήθηκε κατά 204 δηνάρια σε σύγκριση με τον Μάρτιο 2021. Σύμφωνα με την Ομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων της Βόρειας Μακεδονίας, η αύξηση αυτή είναι αποτέλεσμα της αύξησης του κόστους ζωής τον Απρίλιο, δηλαδή των τροφίμων και ποτών κατά 1,2%, των ειδών υγιεινής κατά 1,1% και της ένδυσης κατά 1%. Σε όρους αξίας, τα έξοδα τον Απρίλιο του 2021 ανήλθαν σε 33.976 δηνάρια, εκ των οποίων τα περισσότερα, ήτοι 14.332 δηνάρια, διατέθηκαν για τρόφιμα και ποτά και 10.809 δηνάρια για επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας.

-Εαρινές μακροοικονομικές προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας

Η Κεντρική Τράπεζα της Βορείου Μακεδονίας διατήρησε τις προβλέψεις της για τον ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας της χώρας το 2021 στο 3,9%, αλλά αναθεώρησε ελαφρά προς τα πάνω τις προβλέψεις της για το 2022 (3,9% από 3,6% σύμφωνα με τις προβλέψεις του Οκτωβρίου 2020). Η εγχώρια ζήτηση αναμένεται να έχει θετική συμβολή στην ανάπτυξη της οικονομίας, ενώ οι καθαρές εξαγωγές θα έχουν αρνητική συμβολή. Ειδικότερα, ως προς τις συνολικές εξαγωγές, μετά την πτώση κατά 11,1% πέρυσι, αναμένεται μέση αύξηση 7,2% για το τρέχον και το επόμενο έτος, βάσει της παραδοχής ανάκαμψης της εξωτερικής ζήτησης και του παραδοσιακού εξαγωγικού τομέα, αλλά και της παρουσίας ξένου κεφαλαίου στη χώρα. Η ανάπτυξη εκτιμάται ότι θα συνεχισθεί και το 2023 (4%). Κινητήριος μοχλός της ανάπτυξης εκτιμάται ότι θα είναι οι επενδύσεις, οι οποίες μετά τη σημαντική μείωση κατά 10% πέρυσι αναμένεται να αυξηθούν τα επόμενα δύο έτη (κατά μέσο όρο 9,4%), εξαιτίας της επιτάχυνσης των δημόσιων επενδύσεων σε υποδομές, των εισροών ΑΞΕ και του αυξημένου επενδυτικού ενδιαφέροντος ιδιωτικών φορέων, με την υποστήριξη τραπεζικής χρηματοδότησης (τραπεζικός δανεισμός). Μετά την πτώση 5,4% πέρυσι, η προσωπική κατανάλωση αναμένεται επίσης να αυξηθεί κατά μέσο όρο 3,7%, δεδομένης της αυξημένης τάσης για κατανάλωση, συνεπεία του εντεινόμενου μαζικού εμβολιασμού, της αύξησης του διαθέσιμου εισοδήματος - εν μέρει ως αποτέλεσμα των ευνοϊκότερων εξελίξεων στην αγορά εργασίας, αλλά και της περαιτέρω πιστωτικής στήριξης.

-Μακροοικονομικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Βόρεια Μακεδονία

Οι εκτιμήσεις της ΕΕ για τη Βόρεια Μακεδονία δείχνουν οικονομική ανάκαμψη το 2021 και 2022, με αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά μέσο όρο 3,7% το 2021 και 3,8% το 2022. Με την περαιτέρω άρση των μέτρων περιορισμού, οι δαπάνες των νοικοκυριών αναμένεται, σύμφωνα με τις προβολές, να σταθεροποιηθούν, ενισχυμένες από περαιτέρω αυξήσεις μισθών, αύξηση της απασχόλησης και ανάκαμψη των εμβασμάτων. Οι επενδύσεις αναμένεται να ενισχυθούν με τουλάχιστον μερική υλοποίηση των σχεδίων της Κυβέρνησης για επενδύσεις σε οδικές, σιδηροδρομικές και άλλες υποδομές. Η αύξηση της εξωτερικής ζήτησης, ιδίως από τη Γερμανία και την Κίνα, που υποστηρίζεται από την αποκατάσταση των αλυσίδων εφοδιασμού, οδηγεί σε αύξηση των εξαγωγών. Ωστόσο, το ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών είναι πιθανό να επηρεάσει αρνητικά την ανάπτυξη και τα δύο έτη, ως αποτέλεσμα της ισχυρής ζήτησης εισαγωγών, αντανακλώντας την αυξανόμενη εγχώρια ζήτηση και την εξαγωγική παραγωγή που εξαρτάται από τις εισαγωγές. Όσον αφορά τους κινδύνους ανάπτυξης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σημειώνει, μεταξύ άλλων, ότι οι δημοσιονομικές προοπτικές εξαρτώνται από το εάν θα χρειασθούν περαιτέρω μέτρα στήριξης. Από την άλλη, η εφαρμογή του σχεδίου δράσης για τη διαχείριση των δημόσιων επενδύσεων θα μπορούσε να βελτιώσει τις προοπτικές.

(βλ. https://ec.europa.eu/economy_finance/forecasts/2021/spring/ecfin_forecast_spring_2021_mk_en.pdf).

-Αξιολόγηση BB+ με αρνητικές προοπτικές για τη Βόρεια Μακεδονία από τον " Fitch "

Ο διεθνής οίκος αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας Fitch Ratings επιβεβαίωσε τη βαθμολογία της Βόρειας Μακεδονίας στο «BB+» με αρνητικές προοπτικές. Η βαθμολογία υποστηρίζεται από τη χρηστή διακυβέρνηση, το θετικό επιχειρηματικό κλίμα, τη σταθερότητα της συναλλαγματικής ισοτιμίας με το ευρώ, καθώς επίσης και τη συνεκτική μακροοικονομική και χρηματοοικονομική πολιτική. Η διαδικασία προσχώρησης στην ΕΕ συμβάλλει στη σταθεροποίηση της πολιτικής και στη στήριξη των εξαγωγών και των εισροών ΑΞΕ. Οι παράγοντες αυτοί εξισορροπούν την υψηλή έκθεση του δημόσιου χρέους στον συναλλαγματικό κίνδυνο, την «ευρωπαϊότητα» του τραπεζικού τομέα και την υψηλή διαρθρωτική ανεργία, τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων και τη μεγάλη άτυπη οικονομία, αναφέρει ο Fitch. Παρά τις επιπτώσεις της πανδημίας, προβλέπεται ότι η ανάπτυξη θα φτάσει το 3,9% το 2021 και το 4,3% το 2022, μετά από συρρίκνωση 4,4% το 2020. Οι προοπτικές ανάπτυξης εξακολουθούν να εξαρτώνται από την εξέλιξη της πανδημίας στη Βόρεια Μακεδονία και τις βασικές εξαγωγικές αγορές, αναφέρει ο Fitch. Ο οργανισμός αναμένει ότι η δημοσιονομική εξυγίανση θα συνεχιστεί το 2022, με έλλειμμα 4,7% του ΑΕΠ, σε μεγάλο βαθμό με βάση την προσδοκία για περιορισμό των δαπανών για την αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης και συνεπώς αύξηση των εσόδων. Τέλος, αναμένεται ότι οι καθαρές ΑΞΕ θα ανακάμψουν στο 3,1% του ΑΕΠ έως το 2022, χρηματοδοτώντας πλήρως το έλλειμμα του τρέχοντος λογαριασμού. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <https://www.fitchratings.com/research/sovereigns/fitch-affirms-north-macedonia-at-bb-outlook-negative-07-05-2021>.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Δάνειο ύψους 46,5 εκατ. ευρώ από την Παγκόσμια Τράπεζα για την υλοποίηση έργων ενεργειακής απόδοσης και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης

Σύμφωνα με δελτίο Τύπου του Υπουργείου Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας, υπεγράφησαν οι συμβάσεις για την παροχή δανείου από την Παγκόσμια Τράπεζα ύψους 46,5 εκατ. ευρώ για την υλοποίηση των Προγραμμάτων Ενεργειακής Απόδοσης στον Δημόσιο Τομέα και Προώθησης της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Τα έργα αποτελούν μέρος του τετραετούς πλαισίου εταιρικής σχέσης της Παγκόσμιας Τράπεζας για τη Βόρεια Μακεδονία, αξίας 420 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Ειδικότερα, το έργο ενεργειακής απόδοσης του δημόσιου τομέα, το οποίο εκτιμάται σε 25 εκατ. ευρώ, αποσκοπεί στη δημιουργία βιώσιμων μηχανισμών ενεργειακής απόδοσης στον δημόσιο τομέα και θα υλοποιηθεί μέσω της Μονάδας Υλοποίησης Έργων για τη βελτίωση των δημοτικών υπηρεσιών (Municipal Services Improvement Project/ MSIP) του Υπουργείου Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας. Αποτελείται δε από τρεις άξονες: επενδύσεις σε έργα ενεργειακής απόδοσης και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε δημόσια κτίρια (όπως δημοτικά κτίρια, κτίρια Κεντρικής Κυβέρνησης με προτεραιότητα στις εγκαταστάσεις δημόσιας υγείας και στον οδικό φωτισμό), παροχή τεχνικής βοήθειας για την ίδρυση του Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης και αρχικό κεφάλαιο του Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης. Η περίοδος αποπληρωμής του δανείου είναι 12 έτη, με τριετή περίοδο χάριτος και σταθερό επιτόκιο Euribor έξι μηνών. Το έργο για την προώθηση της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, αξίας 21,5 εκατ. ευρώ, στοχεύει στη βελτίωση της

εκπαιδευτικής διαδικασίας και αποτελείται από τέσσερις άξονες: βελτίωση της σχολικής υποδομής, ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών (τεστ γνώσεων), ενίσχυση των ικανοτήτων του διδακτικού προσωπικού και παρακολούθηση και διαχείριση έργων. Η περίοδος αποπληρωμής του δανείου είναι 11 έτη, με τριετή περίοδο χάριτος και κυμαινόμενο επιτόκιο Euribor έξι μηνών.

Σε εξέλιξη βρίσκονται άλλα δύο προγράμματα εντός του πλαισίου συνεργασίας της Παγκόσμιας Τράπεζας για τη Βόρεια Μακεδονία. Το πρώτο επικεντρώνεται στον εκσυγχρονισμό της γεωργίας και ανέρχεται σε 46 εκατ. ευρώ, ενώ το δεύτερο στην ανακατασκευή τοπικών δρόμων, ύψους 37 εκατ. ευρώ.

4. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Προσφορά οχήματος πόσιμου νερού στους Δήμους της Πελαγονίας με τη συμμετοχή ΕΕ - Ελλάδας

Οι Δήμοι του Μοναστηρίου, του Νονασι και της Mogila απέκτησαν νέο υδροφόρο όχημα για τη μεταφορά πόσιμου νερού, με τη συμμετοχή της Ελλάδας. Στην επένδυση, η οποία ανέρχεται σε 73.900 ευρώ, συμμετείχε το Υπουργείο Τοπικής Αυτοδιοίκησης με 15%, δηλαδή με 11.085 ευρώ. Όπως δήλωσε ο Υπουργός κ. Milevski κατά τη διάρκεια σχετικής εκδήλωσης, η οποία έλαβε χώρα στο Μοναστήρι, η προμήθεια του συγκεκριμένου οχήματος έγινε στο πλαίσιο του έργου «Κοινή διασυνοριακή συνεργασία για την προστασία του πληθυσμού από φυσικές καταστροφές και καταστροφές που προκαλούνται από ανθρώπινο παράγοντα (J-CROSS)». Το έργο υλοποιείται από το Κέντρο Ανάπτυξης της Περιφέρειας Πελαγονίας στο πλαίσιο του Προγράμματος Διασυνοριακής Συνεργασίας με την Ελλάδα Interreg - IPA CBC 2014-2020, το οποίο χρηματοδοτείται από την ΕΕ και το Υπουργείο Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επισήμανε δε ότι πρόκειται για σημαντικό έργο για τους κατοίκους του Μοναστηρίου, καθ' όσον μέσω της διασυνοριακής συνεργασίας με την Ελλάδα και άλλους γείτονες, η οποία υποστηρίζεται από την ΕΕ, θα βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των πολιτών σε ολόκληρη τη χώρα. Ο κ. Milevski υπενθύμισε ότι το Κέντρο Ανάπτυξης της Πελαγονίας έχει πραγματοποιήσει και άλλες δραστηριότητες από κοινού με εταίρους από την Ελλάδα με σκοπό την ευαισθητοποίηση του πληθυσμού ως προς την αντιμετώπιση καταστάσεων φυσικών καταστροφών, συμπεριλαμβανομένων σχετικών κοινών διασυνοριακών ασκήσεων.

-Απονομή πιστοποιητικών στους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα «Νέοι Διευθυντές και Ηγέτες Επιχειρήσεων»

Σε 8 εταιρείες-μέλη του Συμβουλίου Ξένων Επενδυτών απονεμήθηκαν πιστοποιητικά εκπαίδευσης για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα «Νέοι Διευθυντές και Ηγέτες Επιχειρήσεων»: EVN, Comfy Angel, Van Hool, Kemet Electronics, EOS Matrix, Philip Morris TKP, Ramstore και Makstil AD Skorje. Ο Πρόεδρος της χώρας κ. Pendarovski, εκφράζοντας την ευγνωμοσύνη του σε αυτές τις κοινωνικά υπεύθυνες εταιρείες που διέθεσαν τις εγκαταστάσεις τους, παρέχοντας επαγγελματική κατάρτιση σε νέους διευθυντές και ηγέτες επιχειρήσεων, δήλωσε ότι μέσω αυτού του προγράμματος, οι νέοι επαγγελματίες παρακινούνται να παραμείνουν και να εργασθούν στη Βόρεια Μακεδονία.

5. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

-SAVE THE DATE: “Skopje Economic Forum”, Aleksandar Palace 23.6.2021

Υπενθυμίζεται ότι το «Οικονομικό Φόρουμ των Σκοπίων» θα πραγματοποιηθεί στο ξενοδοχείο Aleksandar Palace, στις 23 Ιουνίου 2021. Το φόρουμ με τίτλο “A new dawn: Laying the foundations for stability and prosperity in North Macedonia” διοργανώνεται από το Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών, σε συνεργασία με την Ένωση Ελληνικών Επιχειρήσεων στη Βόρεια Μακεδονία. Το Οικονομικό Φόρουμ των Σκοπίων έχει θέσει ως στόχο την πραγματοποίηση μιας υψηλού επιπέδου συνάντησης στην οποία θα συμμετάσχουν ισχυροί τοπικοί και διεθνείς πολιτικοί, εταιρικοί και πνευματικοί ηγέτες και θα συζητήσουν θέματα που αφορούν στην αντιμετώπιση προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Βόρεια Μακεδονία και η ευρύτερη περιοχή. Περισσότερες πληροφορίες για την ατζέντα του Φόρουμ και τις εγγραφές δείτε στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://www.skopjeforum.com>.

-Bytyqi: Είμαστε έτοιμοι να υιοθετήσουμε την 7η δέσμη οικονομικών μέτρων εάν χρειαστεί

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης για οικονομικές υποθέσεις κ. Fatmir Bytyqi δήλωσε ότι η Κυβέρνηση είναι έτοιμη να υιοθετήσει 7η δέσμη οικονομικών μέτρων κατά του COVID-19, εάν προκύψει τέτοια ανάγκη. "Ολοκληρώνουμε την εφαρμογή του 5ου πακέτου και εν τω μεταξύ δημιουργήσαμε το 6ο. Θα διεξαγάγουμε αναλύσεις για να δούμε εάν θα χρειαστούμε έγκριση και 7ου πακέτου μέτρων. Στόχος είναι να βοηθήσουμε τις εταιρείες και τους πολίτες να ξεπεράσουν τις οικονομικές συνέπειες από την κρίση covid-19", δήλωσε χαρακτηριστικά ο κ. Bytyqi.

-Καθεστώς εισόδου στην Ελλάδα (έως 7 Ιουνίου 2021)

Οι ταξιδιώτες προς Ελλάδα μπορούν να εισέρχονται στη χώρα υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις:

–να έχουν συμπληρώσει την **ηλεκτρονική φόρμα PLF** στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://travel.gov.gr>

–να έχουν α) ολοκληρώσει, προ τουλάχιστον 14 ημερών, τον **εμβολιασμό** για COVID-19 και να προσκομίσουν πιστοποιητικό εμβολιασμού, στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, ιταλική, ισπανική ή ρωσική γλώσσα, το οποίο έχει εκδοθεί από δημόσια αρχή και σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία. Το πιστοποιητικό εμβολιασμού περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο του προσώπου, όπως αυτό αναγράφεται στο διαβατήριό, τον τύπο του διενεργηθέντος εμβολίου, τον αριθμό των δόσεων και την ημερομηνία διεξαγωγής τους, ή β) να έχουν διαγνωσθεί **αρνητικοί** σε εργαστηριακό έλεγχο για COVID-19 **με τη μέθοδο PCR** εντός των τελευταίων εβδομήντα δύο (72) ωρών πριν από την άφιξή τους στην Ελλάδα (από εργαστήρια αναφοράς της χώρας προέλευσης ή διέλευσης ή δημόσια ή ιδιωτικά εργαστήρια της χώρας αυτής, εφόσον τα ιδιωτικά αυτά εργαστήρια έχουν πιστοποιηθεί από την αρμόδια εθνική αρχή πιστοποίησης της χώρας και φέρουν βεβαίωση της ως άνω διάγνωσης, στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, ιταλική, ισπανική ή ρωσική γλώσσα, η οποία περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο του προσώπου, όπως αυτό αναγράφεται στο διαβατήριό). Εναλλακτικά, οι ταξιδιώτες προς Ελλάδα να φέρουν **βεβαίωση νόσησης ή θετικής διάγνωσης με τη μέθοδο PCR ή αντιγόνου** ισχύος 2 έως 9 μηνών από την αναγραφόμενη σε αυτό ημερομηνία νόσησης που έχει εκδοθεί α) από δημόσια αρχή σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία, β) από εργαστήρια αναφοράς της χώρας προέλευσης ή διέλευσης ή δημόσια ή ιδιωτικά εργαστήρια της χώρας αυτής, εφόσον τα ιδιωτικά αυτά εργαστήρια έχουν πιστοποιηθεί από την αρμόδια εθνική αρχή πιστοποίησης της χώρας, γ) στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, ιταλική, ισπανική ή ρωσική γλώσσα, η οποία περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο του προσώπου, όπως αυτό αναγράφεται στο διαβατήριό. -Η υποχρέωση ισχύει και για ανηλίκους από 5 ετών και άνω. -Από τις τρεις συνοριακές διαβάσεις Ελλάδας-Βόρειας Μακεδονίας, ανοιχτός είναι μόνο ο συνοριακός σταθμός στους **Ευζώνους, από τις 7:00 έως τις 23:00** ώρα.

Η Προϊσταμένη

Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄